

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ			
Примљено: 22 JUN 2022			
Срг. јед.	Број	Приног	Предмет

**ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

ПРИЈАВА ТЕМЕ ЗА ИЗРАДУ МАСТЕР РАДА

Обраћам се Већу за студије при Универзитету Универзитета у Београду са молбом да ми се, као студенту академских мастер студија:

РЕЛИГИЈА У ДРУШТВУ, КУЛТУРИ И ЕВРОПСКИМ ИНТЕГРАЦИЈАМА

одобри израда мастер рада.

Наслов тезе:

**ОБИЧАЈИ ЖИВОТНОГ ЦИКЛУСА – РОЂЕЊЕ И КРШТЕЊЕ
ПРАВОСЛАВНИХ ЖИТЕЉА МЕСТА КАЋ
И РАЗЛИКЕ У ЊИХОВОМ ПРАКТИКОВАЊУ ИЗМЕЂУ СТАРОСЕДЕЛАЦА И
ДОСЕЉЕНИКА**

Научни циљ предложене тезе:

Научни циљ предложене тезе јесте опис обичаја животног циклуса – крштење и рођење житеља места Каћ, који су били израз традиционалног модела мишљења и понашања српског становништва у Каћу до краја XX века.

Полазна претпоставка је да је обредна пракса веома „жива“, односно да су се обичаји током времена мењали, односно претопили у неке друге, док су се неки изгубили, како у зависности од порекла житеља и утицаја једних на друге, тако и у складу са савременим животним токовима;

Друштвени циљ рада је да се укаже на значај обичаја животног циклуса у српској породичној заједници јер се изграђена микрообредна пракса преноси с генерације на генерацију као део идентитета.

Предмет рада:

Предмет рада представља истраживање традиционалног и културног наслеђа житеља места Каћ.

Посебна пажња биће посвећена обичајима животног циклуса – рођење и крштење, који су временом постали део идентитета житеља Каћа, стварна доживљена обредна пракса указује на прилагођавање старих облика ритуала и стварање нових сходно времену у којем се живи.

Основу за анализу дате теме чини расположива стручна и академска литература везана за ову тему.

Методе рада:

Карактер и природа истраживања, очекивани ниво научног сазнања и садржај предмета истраживања захтевају примену следећих метода:

- Аналитичко-синтетичке методе;
- Компаративни метод;
- Методе анализе садржаја, одабраних и доступних извора података;
- Интервју и анкета

Структура (по поглављима):

Увод – У уводном делу биће дат методолошки оквир истраживања, тј. биће описани предмет, циљ, методе и хипотезе истраживања.

Прво поглавље – *Појам, класификација и карактеристике основних појмова*

Прво поглавље рада бавиће се демографијом, обичајима, традицијом, културом.

Друго поглавље – *Каћ кроз историју*

У другом поглављу биће сагледана историја Каћа, од првих помена Каћа у XIII веку па до краја XX века.

Треће поглавље – *Демографија Каћа*

Треће поглавље нам презентује демографију Каћа који је великим делом насељен Србима.

Четврто поглавље – *Религија у Каћу*

У четвртом поглављу посебан пажња биће посвећена на религији у Каћу. Обзиром на то да већину становништва Каћа чине Срби православне вероисповести, акценат ће бити стављен на православље.

Пето поглавље – Обичаји у српским породицама у Каћу

Пето поглавље се бави обичајном праксом, односно даћемо детаљну анализу обичаја који су постојали, а више се не упражњавају, оних који су се претопили и оних који су задржали изворни облик

Закључак

Закључак овог рада представља критички осврт на обичаје животног циклуса – рођење и крштење житеља места Каћ и показате да ли се из свих преплетених обичаја изнедрио аутентични „каћки“ обичај.

Садржај:

- 1. Увод – значај теме и циљ проучавања**
- 2. Појам, класификација и карактеристике основних појмова**
 - 2.1. Демографија
 - 2.2. Обичај
 - 2.3. Традиција
 - 2.4. Култура
 - 2.5. Религијске заједнице
- 3. Каћ кроз историју**
 - 3.1. Први помени Каћа
 - 3.2. Каћ до краја XX века
- 4. Демографија Каћа**
- 5. Религија у Каћу**
- 6. Обичаји у српским породицама у Каћу**
 - 6.1. Обичаји везани за рођење
 - 6.2. Обичаји везани за крштење
- 7. Закључак**
- 8. Литература**

Литература:

1. Bandić, Dušan. *Tabu u tradicionalnoj kulturi Srba*. Beograd: Biblioteka XX vek, 1980.
2. Bandić, Dušan. *Carstvo zemaljsko i carstvo nebesko – ogledi o narodnoj religiji*. Beograd: Biblioteka XX vek, 1997.
3. Бандић, Душан. Народна религија у Срба у 100 појмова. Београд: Нолит, 2004.
4. Bandić, Dušan. *Narodno pravoslavlje*. Beograd: Biblioteka XX vek, 2010.
5. Босић, Мила. „Житарице у плодносној магији код Срба у Војводини“. *Рад војвођанских музеја* 31. Нови Сад. 1988/1989, 171-193.
6. Босић, Мила. „Женидбени обичаји Срба у Бачкој“. *Рад војвођанских музеја* 34. Нови Сад. 1992, 137-158.
7. Босић, Мила. „Основне одлике обичаја животног циклуса Срба у Војводини“. *Етнички и етнокултурални контакти у Панонско-Карпатском простору*. Посебна издања 42. Београд: Етнографски институт САНУ. 1997, 35-59.
8. Босић, Мила. „Љубавна магија и магија за плодност у циклусу свадбених обичаја Срба у Војводини“. *Рад Музеја Војводине* 37-38. Нови Сад. 1995/1996, 165-181.
9. Györe, Zoltán. *Gradovi i varoši Bačke početkom 19. veka*. Novi Sad: filozofski fakultet. Odsek za istoriju, Monografije 43, 2007.
10. Ђорђевић, Тихомир Р. *Деца у веровањима и обичајима нашег народа*. Београд: Идеа, и Ниш: Просвета, 1990.
11. Елијаде, Мирча. „Божански узор ритуала“. *Градина* 10 „Читање ритуала“. Ниш, 1986.
12. Живковић, Васа. *О српској слави и данима који се славе*. Пожаревац, 1908.
13. Жикић, Бојан. „'Нови обичај' као визуелни извор – на примеру снимања свадби у источној Бачкој“. *Гласник Етнографског института САНУ* 47. Београд. 1998, 135-141.
14. Јовановић, Бојан. *Српска књига мртвих*. Ниш: ИП „Градина“, 1992.
15. Јовановић, Бојан. *Дух паганског наслеђа у српској традиционалној култури*. Нови Сад: Светови, 2000.
16. Јовановић, Бојан. *Магија српских обреда у животном циклусу појединца*. Ниш, 2001.

17. Карановић, Зоја. „Свадбени ритуал као поступак санкционисања и потчињавања моћи жене“. *Гласник Етнографског института САНУ* 42. Београд. 1993.
18. Кресоја, Светлана (уред.). *Каћ – градитељско и културно наслеђе*. Нови Сад: Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада, 2015.
19. Крестић, Василије. *Из прошлости Срема, Бачке и Баната*. Београд: СКЗ, 2003.
20. Павићевић, Александра. *Народни и црквени брак у српском сеоском друштву*. Београд: Етнографски институт САНУ, 2010.
21. Поповић, Душан. *Срби у Војводини I*. Нови Сад, 1990.
22. Радонић, Јован. „Прилози за историју Срба у Угарској у XVI, XVII, XVIII веку. Прва књига“. *Зборник историјских докумената II*. Књига Матице српске 26. Нови Сад, 1909.
23. Sinani, Danijel. *Narodna religija – odabrana poglavlja*. Beograd: Srpski genealoški centar, 2010.
24. Спасојевић, Момчило. *Вјеровања у Срба*. Београд: Ars libri, и Бања Лука: Бесједа, 2001.
25. Tadić, Ljubomir. *Zagonetka smrti, smrt kao tema religije i filozofije*. Beograd, 2003.
26. Тодоровић, Ивица. *Митска истина Срба*. Београд: Звоник, 2005.
27. Тодоровић, Ивица. *Ритуал ума – значење и структура литијског опхода*. Београд: Етнографски институт САНУ, 2005.
28. Толстој, Светлана, Љубинко Раденковић. *Словенска митологија*. Београд: Zepter Book World, 2001.
29. Тројановић, Сима. *Главни српски жртвени обичаји. Старинска српска јела и тића*. Београд: Просвета, 1983.
30. Тројановић, Сима. *Ватра у обичајима и животу српског народа*. Београд: Просвета, 1990.
31. Требјешанин, Жарко. *Представа о детету у српској традиционалној култури*. Београд, 1991.
32. Трипковић, Гордана. *Материнство, културни образац Срба*. Нови Сад: Матица српска, 1997.

Током израде мастер рада списак литературе ће бити допуњен.

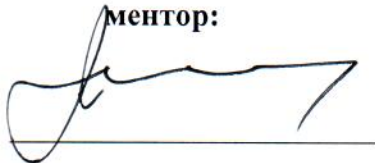
Радна биографија:

Рођен сам 02.05.1974. године у Новом Саду, Република Србија. Основну школу сам завршио у Каћу, затим сам завршио средњу Електротехничку школу у Новом Саду и након тога сам дипломирао на Православном Богословском факултету Универзитета у Београду.

Школске 2015/2016. године сам уписао академске интердисциплинарне мастер студије Универзитета у Београду на програму студија „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

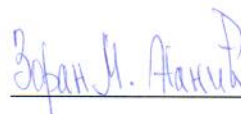
Поседујем богато искуство у раду са децом школског узраста, пошто у просвети радим као вероучитељ од школске 2007/2008. године и радио сам у више различитих школа на територији општина Нови Сад, Врбас, Мали Иђош.

ментор:

Проф. др Данијел Синани

кандидат:

Зоран Нанић, 109/2021

**ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Студијски програм:

Религија у друштву, култури и европским интеграцијама

Наслов тезе:

**ОБИЧАЈИ ЖИВОТНОГ ЦИКЛУСА- РОЂЕЊЕ И КРШТЕЊЕ ПРАВОСЛАВНИХ
ЖИТЕЉА МЕСТА КАЋ
И РАЗЛИКЕ У ЊИХОВОМ ПРАКТИКОВАЊУ ИЗМЕЂУ СТАРОСЕДЕЛАЦА И
ДОСЕЉЕНИКА**

Кандидат:

Зоран Нанић

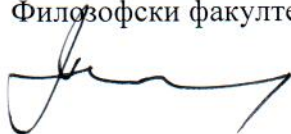
Чланови комисије:

Проф. др Владан Таталовић.....,
Православни богословски факултет, Универзитет у Београду

Проф. др Саша Недељковић.....,
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Ментор:

Проф. др Данијел Синани,
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Изјава о академској честитости

Зоран Нанић, 109/2021

Својим потписом гарантујем да ћу се у току студија, а нарочито у току израде мастер рада, у потпуности уздржати од плагирања, односно копирања туђих идеја и њиховог презентовања као сопственог, без одговарајућег признавања ауторства.

Разумем да копирање туђих идеја може бити извршено из књига и часописа и података који могу бити представљени у табелама, дијаграмима, дизајну, плановима, фотографијама, филму, музици, формулама, веб сајтовима, компјутерским програмима и на други начин. Јасно ми је да плагијат такође укључује и представљање, употребу и дистрибуирање рада предавача или других студената као сопствених.

Свестан сам да намерним присвајањем идеја других и приказивањем као сопствених чиним повреду Закона о ауторском и сродним правима, као и других закона и одговарајућих аката Универзитета у Београду.

У Београду, 21. јуна 2022. године

Потпис студента

Зоран М. Нанић